

แหล่งท่องเที่ยวทางประเพณี วัฒนธรรม

ที่ตั้งบ้านสายตรีพัฒนา ๓ หมู่ที่ ๑๐ “บ้านฝิ่งร้อยรัง” นับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว Unseen ของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยจัดอันดับผ่านการประกวดชุมชนท่องเที่ยววิถีชีวิต ดิตอันดับ ๑ ใน ๑๖๐ หมู่บ้าน ระดับประเทศ และ ดิตอันดับ ๑ ใน ๕ ระดับจังหวัดบุรีรัมย์ และชนะเลิศ ถ้วยรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒนรัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี กิจกรรมประกวดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

“ประเพณีตีฝิ่งร้อยรัง ๑๕ คำ เดือน ๕” ความโดดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ของ

ชุมชนได้รับสมญานาม Unseen Buriram คือ มีต้นไทรใหญ่อายุนับร้อยปีขนาด ๑๔ คนโอบ ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะของชุมชน จำนวน ๕๐ ไร่ ระหว่างเดือน พฤศจิกายน - พฤษภาคม ของทุกปี ฝิ่งหลวมมากกว่า ๓๐๐ รัง ได้มาทำรังบนต้นไทรดังกล่าว โดยบริเวณติดกับต้นไทรยังเป็นที่ตั้งของ "ศาลเจ้าปู่ตาบุญมาร้อยรัง" ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของประเพณีบวงสรวงศาลเจ้าปู่ตาเพื่อเป็นการขออนุญาต ก่อนจะมีการขึ้นเก็บน้ำฝิ่งในวันขึ้น ๑๕ คำเดือน ๕ ของทุกปี ซึ่งประชาชนและนักท่องเที่ยวจากหลายจังหวัดทั่วประเทศ จะมารอซื้อน้ำฝิ่ง และร่วมพิธีบวงสรวงศาลเจ้าปู่ตาบุญมาร้อยรัง ก่อนที่จะขึ้นเก็บน้ำฝิ่งบนต้นไทร พิธีกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติ และสิ่งเหนือธรรมชาติ ที่ต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเนื่องจาก มีประชาชนจำนวนมากมารอซื้อน้ำฝิ่ง ดังนั้น เพื่อให้เพียงพอและทั่วถึง จึงมีข้อกำหนดว่าแต่ละคนสามารถซื้อน้ำฝิ่งได้เพียงคนละ ๒ ขวดเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนทุกคนที่มาร่วมพิธีบวงสรวง และเที่ยวชมได้น้ำฝิ่งกลับไป การขายน้ำฝิ่งในแต่ละปี จึงเกิดเป็นรายได้ต่อชุมชนประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ - ๗๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าว ถูกแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ๑) ให้ชาวบ้านที่มาช่วยเก็บคั้นน้ำฝิ่ง บรรจुขวด จำนวน ๓๐% ๒) ทิมขึ้นเก็บน้ำฝิ่ง ๒๐ % ๓) หักเข้าเป็นกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกลุ่ม และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนจำนวน ๕๐% ซึ่งพฤติกรรมการเก็บรังฝิ่งชุมชนบ้านสายตรีพัฒนา เน้นการเก็บเชิงอนุรักษ์ โดยเก็บเฉพาะน้ำหวานจากรังฝิ่งเท่านั้น จะไม่เผาทำลายตัวฝิ่ง หรือรังฝิ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ตัวฝิ่งสามารถกลับมาทำรังและน้ำหวานได้อีก วิธีการเก็บน้ำฝิ่งดังกล่าว นับเป็นวิธีที่สำคัญ เพราะส่งผลให้มีฝิ่งกลับมาทำรังในพื้นที่เดิมทุกปี ผู้ขอรับการประเมินมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินโครงการจัดงานประเพณีตีฝิ่งร้อยรัง ๑๕ คำ เดือน ๕ (ตรงกับขึ้น ๑๕ คำ เดือน ๕) ประจำปี